

49752 - آیا منی، روزه را باطل می کند؟

سوال

به سبب طبیعت کارم که در یک مرکز فروش است در روز رمضان با خانم‌ها سر و کار دارم و بدون شهوت با آنان حرف می‌زنم اما احساس می‌کنم چیزی از من خارج می‌شود که نمی‌دانم آیا منی است یا منی. آیا این روزه‌ام را باطل می‌کند؟

پاسخ مفصل

این سؤال کننده درباره‌ی اینکه آنچه از او خارج شده منی است یا منی، تردید دارد.

«**فرق بین منی و منی** این است که منی مرد آبی است غلیظ و سفید و منی زن رقیق و زرد است. منی اما آبی است رقیق و سفید (شفاف) و لزج که هنگام ملاعبه یا به یاد آوردن جماع یا اراده‌ی جماع یا نگاه یا دیگر عوامل خارج می‌شود و مرد و زن در آن مشترک هستند». (فتاوی‌ اللجنة الدائمة: ۴۱۸/۵).

غالب آن است که آنچه از شما خارج شده منی است نه منی، زیرا منی با فشار بیرون می‌آید و مرد آن را احساس می‌کند.

خارج کردن عمدی منی از باطل کننده‌های روزه است، همینطور اگر با جماع یا بوسه یا مباشرت یا نگاه پی در پی به زنان منی او خارج شود، روزه‌اش باطل شده است.

آیا منی روزه را باطل می‌کند؟

علما درباره‌ی منی که آیا روزه را باطل می‌کند یا خیر، اختلاف دارند. مذهب حنبلی‌ها این است که منی اگر به سبب مباشرت مانند لمس یا بوسیدن و مانند آن خارج شود، روزه باطل می‌شود.

و اگر به سبب نگاه پی در پی باشد روزه را باطل نمی‌کند.

ابوحنیفه و شافعی بر این رای هستند که نزول منی مطلقاً روزه را باطل نمی‌کند، چه از روی مباشرت باشد یا غیر آن و آنچه روزه را باطل می‌کند نزول منی است نه منی. نگا: «المغنی» (۴/۳۶۳).

شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - در «الشرح الممتع» (۶/۲۳۶) پس از ذکر مذهب حنبلیان در این موضوع می‌گوید:

«این دلیل صحیحی ندارد. زیرا مزی از نظر شهوت و از نظر سست شدن بدن پس از آن پایین تر از مزی است، بنابراین نمی تواند به مزی ملحق شود و درست آن است که گفته شود: اگر بر اثر مباشرت مزی از او خارج شد یا استمنا کرد و مزی از او خارج شد روزه اش [به دلیل خروج مزی] باطل نیست و درست است و این انتخاب شیخ الاسلام ابن تیمیه . رحمه الله . است. دلیل او، عدم دلیل است (یعنی نبودن دلیل بر اینکه خارج شدن مزی باعث بطلان روزه می شود) زیرا روزه عبادتی است که انسان آن را به شکل شرعی اش شروع کرده و نمی توان این عبادت را باطل دانست مگر با دلیل».

منظور از اینکه استمنا کرد و مزی از او خارج شد یعنی آنکه خواسته مزی را خارج کند اما مزی بیرون نیامده و مزی خارج شده باشد.

از شیخ ابن باز (۱۵/۲۶۷) پرسیده شد: اگر شخص در حال روزه بود و به سبب بوسیدن یا دیدن فیلم های نامناسب مزی از او خارج شد، آیا روزه اش را باید قضا کند؟

ایشان چنین پاسخ دادند:

«خروج مزی در صحیح ترین اقوال علما روزه را باطل نمی کند، فرقی نمی کند که به دلیل بوسیدن همسر باشد یا دیدن برخی فیلم ها یا دیگر عوامل تحریک کننده شهوت. اما برای مسلمان جایز نیست که فیلم های نامناسب را ببیند یا ترانه هایی که الله حرام کرده یا آلات لهو را گوش دهد. اما خارج شدن مزی از روی شهوت روزه را باطل می کند، چه از طریق مباشرت باشد یا بوسه یا تکرار نگاه یا دیگر اسبابی که شهوت را تحریک می کند مانند استمنا و مانند آن. اما احتلام (خواب جنسی) یا فکر کردن [به مسائل جنسی] روزه را باطل نمی کند حتی اگر به سبب آن مزی خارج شود».

از علمای کمیسیون دائم (۱۰/۲۷۳) پرسیده شد: یکی از روزهای رمضان من و همسر در حالی که روزه بودیم حدود نیم ساعت کنار هم نشسته بودیم و با هم شوخی می کردیم. وقتی از او دور شدم متوجه شدم لباس زیرم خیس است و این یک بار دیگر برایم اتفاق افتاد. لطفا بگویید که آیا باید کفاره بدهم؟

پاسخ:

«اگر چنان باشد که گفتید بر اساس مراعات بقای بر اصل، کفاره و قضایی بر عهده شما نیست، مگر اینکه ثابت شود که آن خیسی مزی بوده که در این صورت قضای آن روز بر شما واجب است و کفاره لازم نیست».

حاصل آنکه چیزی بر عهده شما نیست و روزه تان صحیح است مگر آنکه مطمئن شوید آنچه خارج شده مزی است. در صورتی که مزی باشد باید قضای آن روز را به جای بیاورید و کفاره ای بر عهده شما نیست.

همچنین شما باید از سخن گفتن با زنان بدون نیاز خودداری کنی و اگر لازم بود با آنها حرف بزنی باید در پیروی از سخن حق تعالی نگاه خود را حفظ کنی: ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾ [نور: ۳۰] (به مردان باایمان بگو دیده فرو نهند و پاکدامنی ورزند که این برای آنان پاکیزه تر است زیرا الله به آنچه می کنند آگاه است).

و مسلم (۲۱۵۹) از جریر بن عبدالله روایت کرده که گفت: از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - درباره نگاه ناگهانی پرسیدم، پس مرا امر کرد که نگاهم را برگردانم.

نووی می گوید:

«معنای نگاه ناگهانی این است که نگاه انسان به طور اتفاقی و بدون قصد به زنی نامحرم بیفتد. در این صورت در آغاز گناهی بر او نیست و باید فوراً نگاهش را برگرداند، و اگر نگاهش را فوراً برگرداند گناهی بر او نیست و اگر نگاهش را ادامه داد به دلیل این حدیث گناهکار می شود، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - او را امر کرد که نگاهش را برگرداند. همراه با این سخن حق تعالی که می فرماید: ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ﴾ (به مردان باایمان بگو دیده فرو نهند)».

و اگر امکانش باشد که زنان مسئولیت فروش برای زنان و صحبت با آنان را بر عهده داشته باشند این بهتر و به سلامت نزدیکتر است.

والله تعالی اعلم.